

Dominica

dixisse vel scripsisse ut supra. **M. J.** Alii vero non penitent; quia dicit de regulis iuris li. vi. Peccatum non dimittit nisi ablatus restituatur. et qui abstulerunt tales per sua facta scripta vel literas famam aliorum certe restituere tenentur etiam alii peccatores veniam non merentur. Ideo sunt in hoc cauti ipsi sacerdotes et confessores. ut cum tales ad confessionem ipsorum venerint eos inducant. ut sicut prius scripserunt famam illius denigrationem. per sua etiam scripta faciant famam ablata restitutionem. et sicut prius scripserunt infamiam postea scribant bonam famam. et si sic faciunt implent dictum apostoli qui percludit epistolam dicens. **M.**oli vinci a malo. sed vince in bono malo. qui hoc malum infamie vincunt in bono penitentie cum videlicet penitent se male scripsisse et primum turpiter infamasse. si. n. vincerent ab hoc malo nec famam ut dictum est restituerent filij peccatoris essent.

A.dhuc de eadem sermo in euangelium.

Quoniam descendisset iesus de monte secute sunt ei turbe multe. et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens. dñe si vis potes me mundare. **Matth. viij. Pli.** in spe. na. dicit. Inter alias aves aquila est regina et magis liberalis. nam predat quod arripit nisi nimia fame arceat sola non comedit. immo servata sua primitus portione aliam premit ambo sequitur se quasi eodem exponit. ideo multitudo avium propter aves rapaces ea comitantur. nam in aspectu et auditu aquile timent omnes aves prede. Et dicit **Pli.** idem. quod herodius aut similes aves in die quando audiunt aquilam vocem predant. et hoc forsitan accidit ex timore. Spiritualiter per aquam intellige christum. propter duo. propter visum sui claritatem sicut. n. aquila ut dicit **Isido.** lib. xij. Est adeo limpidi visus ut si sit in aere adeo alto quod vix humanis pateat oculis: in fundo tamen maris minimos pisciculos contemplantur. sic etiam christus est adeo clari visus quous sit in summo celo attamen vidit minima opera nostra que sunt in mundo. iuxta illud apostoli ad **Hebreos.** iij. Omnia nuda et aperta sunt in oculis eius. ideo multum propter debent esse homines. sicut dicit **Boet.** li. v. p. a. ult. Magna est nobis indicta necessitas propter operantur ante oculos iudicis cuncta cernentis. Secundo. propter suam liberalitatem sicut enim aquila pre omnibus est liberalis avibus ut supra. sic christus est pre omnibus liberalissimus in esurientium nutritione. peccatorum receptione. et ignorantium instructione. ideo multi homines frequenter eum sequebantur. sicut **li. Matth. viij.** dicit quod sequebantur eum turbe multe. Alii qui ut ab eo pascerent. alij ut in gratiam eius recipere. reliqui ut quasi ignorantes instruerent. ideo dicit **Bern.** sup. cantu. Omnis homo propter mansuetudinem que in te predicat currimus per te domine Iesu christe audientes quod non speramus pauperes quasi diceret. si egeni pascis. peccatores non hoies. quia. d. sed in gratiam tuam recipis. et subdit hoc aptius declarando. **M.**o horuisti confitentem latronem: nec peccatricem chanaanem in adulterio deprehensam. non sedentem in throno. non publicanum supplicantiem. non negantem discipulum non persecutorem discipulorum. non ipsos crucifixores tuos. in odore unguentorum tuorum currimus. Sed valde certe notabile quod dictum est. scilicet quous aquila sequuntur multe aves sed ceteros tamen aves prede eam non sequuntur sed timent. Quid per aves prede intelligunt nisi nobiles. qui ut frequent pauperes depredant. iuxta illud **Ezech.** xij. Principes eius in medio eius rapientes predam ad effundendum sanguinem. et ad perdendum animas et auare sectanda luxuria. ubi per principes intelligit homines indifferenter qui super et alios principant. siue reges. siue duces. barones. milites. et ceteros nobiles. et hi raro sequuntur iam veram aquilam christum quia in hodierno euangelio tui legitur de vno nobili. Centurione qui secutus fuit christum magis tamen ut reciperet pueri sui sanitatem. sed

utinam ad instar rapacium avium timerent aquilam christum et a preda cessaret ne unguibus ire eius laniarentur et damnarentur demonibus. Iuxta illud **Isa.** xxij. De qui predaris nonne et ipse predaberis. quia. d. sic. et licet illi mundi nobiles christum non sequantur sed eum ut frequenter in suis sacerdotibus et ceteris pauperibus persequuntur. tamen turbe et commones populi secuti sunt christum. et adhuc quotidie sequuntur ut dicit presens euangelium. Cum descendisset. In quo ad sensum moralem et spiritualem tria scribuntur.

Christi manifestatio. cum descendisset.
Vulgi comitatio. ibi secute sunt ei turbe
Leprosi deprecatio. et ecce leprosus venit.

Circa quod notandum reges aut principes alijque domini terreni solent habere ut frequenter in montibus suas mansiones atque castra. quia ut dicit magister libro. xij. proprietatum. quod montes sunt fortes et apti castrorum edificationi. propter quod mansiones in montibus sunt tutiores ceteris. tum propter duriciem. tum propter altitudinem. tum propter ascensum difficultatem. Ideo refert auctor ibidem quod in monte ebron tanquam in loco tutiori deus regi David instituit mansionem. et ut illuc ascenderet post mortem Saul impavit ubi sex annorum spacio regnans tandem ad totius regni israelitici fastigium assumptus est. Et licet reges et ceteri domini in montibus suas habeant mansiones tamen interdum descendunt et se populo suis manifestant. Spiritualiter sic christus ab eterno sua mansionem in monte celi tanquam rex regum et dominus dominantium habuit. Et iste mons celi in quo dominus Iesus christus ab eterno fuit et habitat est similis monti synai propter multa. Primo. propter angelorum frequentationem. quia in monte synai angelus frequenter in persona domini apparuit. et locutus est Moysi. sicut de hoc dicit **Exod.** ij. Apparuit illi in deserto mons synai angelus in ignea flama rubi. Et si. d. a. tñ **Exo.** ij. dñ. De? si hi apparuisse. sed dicunt doctores quod in veritate fuit angelus in persona dei loquentis. quia dicit magister libro. ij. dist. viij. Illud indubitanter teneamus quod deus in specie essentie sue nunquam mortalibus apparuit. sicut etiam in monte celi est frequentia angelorum. quia dicit **Beda** quem allegat magister libro. ij. dist. ij. c. vj. Hoc superius celum quod a volubilitate mundi secretum est mox ut creatum est sanctis angelis repletum est. Sed si quereretur quis propter quid voluit deus esse frequentia angelorum in monte celi. ad hoc dico quod consuetudo est quod domini terreni habent suos servos propter laudem ipsorum et famulatum. sic etiam dominus celorum habet suos angelos ut ei serviatur. et ipsi laudem exprimat et pennat. Iuxta illud dictum magistri libro. ij. dist. j. cap. vj. Et si inquit queritur ad quid creata sit rationalis creatura. scilicet angelica. Respondetur ad laudandum deum vel ad serviendum ei et ad fruendum deo in quibus proficit ipsa scilicet angelica creatura. vel etiam humana non deus. Ideo dicit dominus ad **Job.** xxx. caplo. Ubi eras cum laudabatur deum astra matutina et iubilaret omnes filij dei. exponit magister libro. ij. dist. ij. c. vbi supra. Astra matutina et filij dei eosdem angelos vocat. Et dicit **Glosa** quod dicti sunt filij dei. quia sunt facti ad imaginem et ad similitudinem ipsius vel quia sunt illustrati per gratiam et iusticiam eius. ideo angeli et fideles famuli quotidie exequuntur officium suum canentes deumque laudantes. sicut audiunt **Isa.** c. vj. Sanctus sanctus sanctus dominus deus sabaoth. Secundo. propter lumen et flammationem rubi **Exod.** ij. id est etiam **Exo.** ix. quod totus mons synai fumigabat eo quod descendisset dominus super eum in igne. et ascendit fumus ex eo quasi de fornace. Ita etiam in monte celi est immensum in deficientibus quod quidem fecit deus. sicut testatur **Eccl.** xxij. Ego feci in celis ut oriatur lumen in deficientibus. et hoc lumen est ex claritate christi et sancti spiritus et precipue trinitatis. De claritate christi quod ineffabilis est quasi in enigmate ostensa est curda puelle. de qua legitur quod fuit habitu secularis. sed vita religiosa valde. scilicet.

Nota bene

spūaliter in orationibus in ieiunijs et obsecrationibus semper vacabat. mentem sepiissime extendens ita ut celi secreta et celi regem cū celi ciuibz frequenter videret. In quadam igit solennitate epiphanie cū interesset matutinis chabutum infantē pannis inuolutū et in presepio positū vidit. et circa illum thronū aureū ad similitudinē iudis. erat itaq; ex utraq; pte multitudo angelorum manibz extensis cū adorantes et oculoꝝ suoz acies in illum cōtinue defigentes. Ecce qualiter angeli officiniū suū exequunt. nec mirum ē cū est ille speciosus pfectus filius hominū quē teste aplo desiderant angeli cōspicere. **¶** Cūq; ventū fuisset ad illū locū pūma vox audita ē hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui ipm audite. **¶** Et tunc fuit dei filius et hominū tanti decoris et claritatis ut exprime non sufficeret. **¶** Requirita etiā eadem puella quales essent effigies sanctorū angeloz. respondit. **¶** Statuas habent hūanas facies virginitatē similes. genas adinstar rosarū rubentes. et in reliquis membris nūe candidiores. **¶** De lumine autē claritatis sanctorū qui etiam illuminant montē celi dicit beatus Augustinus in epla ad Cirillū epīm hierosolymitanū cū vellet scribere qualis inesset omnibz sanctis et electis qui cum christo gaudent glorie et leticie quantitas et scriberet chartā precioso docto. **¶** Iero. qui eo ignorante iā de mundo exierat. cum tamen scribens in exordio Jeronymū puocaret ineffabile subito lumen nostris inuulsum tēpibz nostrisq; minime linguis declarandū cum ineffabili inauditaq; flagrantia in cellulā in qua stabat intrauit hora completoriū et cū instruxit q; vna est voluntas sanctorū et dei. quē volunt obtinere possunt. et quēcūq; voluit deus vult et adimplet. si cū claritas dei tanta est et similiter sanctorū quanta tunc claritas qua illuminat mons celi vbi tot sanctorū anime septies sole clariores cum christo eternaliter lucent et illustrant. **¶** Idcirco ut dicit mōi. iij. dī. iij. c. vi. q; hoc celum quod secundū die factum est nō appellat firmamentū sed celū splēdidū quod est empyreū. i. ignē a splendore non a calore. q. d. sed a sanctorū claritate. **¶** Tercio. ppter sapientiam et eruditionem. q; ibi in monte synai data est lex moysi. qua quidē lege pplis eruditus est. ideo dicitur **¶** Levitici xviij. **¶** Dec sunt precepta atq; iudicia et leges q̄s dedit dominus inter se et filios israel. ita etiā de celo venit omnis lex et eruditio a gratia dei. **¶** Juxta illud **¶** Remigij in omelia. **¶** Nisi gratia dei doceat interiori frustra omnis magister laborat. **¶** Cui psonat **¶** Hilar. sup. **¶** Oīis sermo doctoris. **¶** Ecce q; sapia et eruditio nostra de monte celi est. ideo dicit **¶** Iere. **¶** Trenz. j. **¶** De celo misit ignem in ostibz meis et erudit me. vbi p ignem intelligit spūsanctum. et vbi ille magister est facile discitur quod docet. ut inq̄t **¶** Grego. in omel. **¶** Idcirco petiuit sapiēs. **¶** Emitte domine sapientiam de sede maiestatis tue ut mecum sit et mecum laborer et instruat me facere et voluntate tuā **¶** Sap. ix. **¶** Quarto. ppter pascua et refectionē. **¶** Dicit em iosephus li. antiquitatū. c. vi. q; mons synai est excelsus et ad pascua egregius optimas ferens herbas quibz in ali qua pte eius pastores ante Moysen non audebant pascere oves. q; opinio erat hominū habitare ibi deū. sic etiam in monte celi sunt pascua eterne refectionis. sicut testat p se ipa veritas **¶** Job. x. **¶** Ego sum ostiū p mēsi q̄s intraverit saluabit et cum ingredit et egredit pascua inueniet. **¶** Et ibi sunt pascua refectionis oīdit **¶** Esa. xlv. **¶** Faciet dñs exercitū oībz pplis in mōte hoc cōmuniū pinguiū. pūmū vindemie pūmū medullatoꝝ. vindemie defecate. **¶** In pinguedine intelligit plenitudinē. in medulla que infra abscondit securitatem. in defecatione puritatem. **¶** Ecce ab hoc monte glorio descendit q; ab eterno in eo habitavit xp̄s iesus dei filius et se suis manifestavit q; antea visus in terra nō fuit. **¶** Ideo dicit **¶** ap̄ba **¶** Baruch. iij. **¶** Post hec in terris visus est et cū boi

bus cōuersatus est. **¶** Et dicit notanter euangelista. **¶** Cūq; Iesus descendisset de monte. s. angelice frequentatōis luminis inflammationis et pascue refectionis. q. d. de tā glorio monte in hanc vallem miserie sine cā nō descendit iesus rex celi tam magnus. **¶** Prima ē causa sui de **¶** seensu ut p nomen suū iesus qd descendendo innotu it demones effugaret. quia demones audito hoc nomine Iesus exeunt ab obsessis hominibz sicut legit de sancto **¶** Berni. cū semel apud mediolanū esset et quedā demoniaca ei oblata esset ut eam curaret; demon coram multis astantibz dixit. **¶** Q; libenter exirem sed dñs nō vult ut exeam. **¶** Cui **¶** Berni. **¶** Quis est in q̄t ille dñs? **¶** Cui demon. creator omnium. **¶** Cui sanctus. vidisti ne eum vñ q̄t et ille. vidi ait in gloria. cui **¶** Berni. velles illucire. **¶** At ille miro modo cachinnans ait. tarda hora abiit. **¶** Tunc sanct? pcepit ei ut in noīe Iesu exiret. et demon. **¶** Terribile nomen iam me cogis exire. et hoc dicto statim exiit. ideo dicit dñs **¶** Math. vlti. **¶** In nomine meo demonia eijcient. quod patz in. lxxij. discipulis qui dicebant **¶** Luce. x. **¶** Dñe etiā demonia subijciunt nobis in nomine tuo. **¶** Secūdo ideo descendit ut p nomen suū suos famulos ab inimicis liberaret. q; hoc nomen Iesus est turris fortissima ad quā pfugiūt qui ab hostibz psequunt. iuxta illud **¶** Proverb. xviij. **¶** Turris fortissima nomen domini. **¶** Ideo legit. q; quidam clericus nocte transiit ad quoddā nemus in quo erat latro crudelissim? q; nemiū pepit qn eum occideret vel spoliaret. hic cū audiret eū transire clamabat. quis es qui hic transis? rñdit clericus. ego sum seruus iesu christi. **¶** Ecce ipse clericus pfugit ad hoc nomen velut ad turē fortissimā. tūc iterū latro. ego dico quis es tu. rñdit clericus. **¶** Ego sum indignus seruus Iesu christi. latro vō tercio quesuit. quis es? respondit. ego sum inutilis seruus iesu christi. et sic latro inter se cogitavit. cuius seruus es tu? ppter nomē Iesu vade in pace. et sic latro inter se ruminādo de hoc nomine Iesu ex vñte ipius puerus postmodū homiciidū in latrocinū nō ppetrauit. **¶** h cū diuina dispositio ne statim cū magna p̄tione ad eundē venit clericum q; erat plebanus vicinior illius silue; et petens ut audiret pfessionem eius. plebanus audiens eum multa homicidia ppetrasse dixit. **¶** O p̄tor vnde tibi illa p̄tione q; tot mala cōmisisti? **¶** Rñdit latro. hac nocte quidā transiit siluam quē cū vellem spoliare dixit. **¶** Seruus sūz Iesu quē dimisi. ppter nomen iesu. tandē nomen iesu replicando in me iterū ac iterum. et sic p̄tione et puerus sum et non ero decetero seruus dyabolis Iesu. et plebanus. **¶** Ego inquit sum q; siluam transiui. **¶** Benedictū sit hoc nomē Iesus qd me a piculo liberauit et te iustificauit. et ego ero decetero vt illo; seruus iesu et ammodo peccatō nō committā vtinā exēplo illius et alij raptōres et p̄tōres hoc nomen iesu in seipos ruminaret et vitā mutarent a rapinisq; cessarent. sicq; inueniret q; iesus est iocunditas mentium. eternitas videntium. sanitas laquentium. vbertas degētium. salus patientium. **¶** De pmo dñi **¶** Apoca. xxi. **¶** Absterget deus omnē lachrymā ab oculis eoz et mors nō erit vltra. **¶** De scōdo **¶** Luce. j. **¶** Dabit illi dominus de sedē dauid patris eius. et regnabit in domo iacob in eternū et regni eius nō erit finis. **¶** De tercio dicit in **¶** Ps. dauid. **¶** Qui sa. p̄tri. cor. et alli. et Job. ix. dicit q; lutū fecit ex sputo et liniuit oculos cecī. **¶** De quarto ps. xl. **¶** Gloria et diuitie in domo eius. **¶** De quinto dicitur **¶** Esa. xlvij. **¶** Cū ambulaueris p ignem nō cōbureris et flama nō nocebit tibi q; ego sum dñs deus tuus. **¶** Tercio id descendit ut p nomē suū iniurias mitigaret. nā legit in li. de donis. **¶** Q; quedā mulier placari nō potuit in cui fronte nomē iesu vir dei scripsit et mor charitati ue emulis suis offensionē reliquit. **¶** Fuit et ali? obstinat? cui cū dicit semel. remitte iniurias et rancōres dixit. nec p deo nec p dyabolo iduci possuz si debere i inferno cēp petus et accessit sup eū cū deuotionē et i frōte? cū digito

zdo.

exempl

Tho.

Exempl

Dominica.

scripsit. Iesus nazarenus. **Deo**: incepit gemere. et ait. Amore iesu totū dimitto. Quarto descendit sibi multitudinē ppli vsurparet. sicut enī refert Ambro. in exameron qñ rex apū erit de aluani sequunt enī oīs apes et singule se obseqo eius offerunt et ei. prime esse volūt sic enī xps cum eruit seu descendit de celis multa turba hoīm secuta est enī et pēpue turba aploz q ad vñā horam noluerunt eū relinquere. ideo dixerūt Job. vi. Ad quē ibimus verba salutis habes. sicut et alij multi secuti sunt eū vt hic dī. secute sunt enī turbe multe. et hoc ad p mū et ad scdm. **Quinto** ad terciū est notandū. cū domini terreni descendit de castris suis comitantiū famulis suis occurrūt eis subditi q indigent auxilijs eoz petentes sibi iusticias fieri vel als grām eoz petūt aut implorant. sicut pz de rege trayano. q cū equitaret p forū romē vidua quēdā petijt sibi fieri iusticiā de filio suo infecto sicut habet in legenda sancti Bx. sic ad ppositum cū dñs oīm chriſtus iesus descendisset de castro celi i val lē lachrymabilē mūdū occurrebāt ei q auxilio indigebāt sic dīc euāgelij de hoīe leproso q venit ad ipm adorans eū. dicens. Dñe si vis potes me mundare. q. d. fm Dñge. in omel. Voluisti vt hec imundissima lepra sup me veniret siue. ppter pctā mea vt corept? penitus illes. siue ppter tuā prudentiā vt mirabilē me mundans magnificeris oīa dispensabilē facis et salutē largiter tribuis siue g hanc lepram. ppter peccata mea portari dimitte culpam meā mūda me. siue. ppter tuā prudentiā mirabilē me mūdas vñab oībz magnificer. dñe si vis potes me mundare. volūtas tua opus est q opa voluntati obediunt. idē si vis potes me mūda nō dubito. et q potes adiuvā me. h scio q potes idē nō potētiā peto. nō fortitudinē quero. has. n. scio in deficientes h tñ volūtātē tuā de pcor et sequēs virtus statim adimplebit hāc grām. idē dñe si vis potes me mūda mibi ad beneficium tibi ad laudem. audietibz aut ad miraculū et pficiēdi doctrinā. hec Dñge. in psona ipsius leprosi. Moralē p hunc leprosz q venit ad xpm significat qbz peccator aut morboſum gen? hūanū. vnde notandū iuxta septe modos leprosz sunt septem genera peccatoz. **Prima** enī lepra est in timore hñs enī hanc leprā carnis et cutis supficies reddit vinctuosa et timorosa intantū vt si aqua supfundat nō madefcit cutis h elabit quasi a corio madefacto. vt dicit mgi li. xix. ppteratū. sic peccator patit hanc lepram cū habet in mēte supbiā. est enī q timor in carne maligna supbia in mente. et significata est p leprā Dñe regis. de quo legē. ij. Paralyp. xxvj. cū roboratus ēēt in regno eleuātū est cor eius et ingressus templū dñi adolere volens incensū sup altare thinniamatis. et mor ingressus est post ipm azarias sacerdos. et cū eo sacerdotes dñi. lxxx. viri fortissimi restiterūt regi et dixerūt nō est tibi officiū Dñia vt adoleas incensum dño sed sacerdotū q psecrati sunt dño ad hñdī misterium. egredere de sanctuario ne cōtemperis. q nō reputabit tibi ad gloriā. Gratus est Dñas et tenens i manu thuribulū vt adoleret incensum minabāt sacerdoti bus statim orta est lepra in fronte eius corā sacerdotibz. Cūq respexisset eū Azarias et cūcti alij sacerdotes viderunt lepram in fronte ei. et festinant expulerūt eū. sed et ipse pteritus festinanter festinabat egredi eo q illico plagā dñi sensisset. Fuit igit leprosus vsq in diē mortis sue. Et seqtur in fine capli. domuit Dñas euz patribz suis et sepelierūt eū in agro regaliū sepulcroz eo q esset leprosus. et non in sepulcro regū. **Per Dñiam** intellige quēlibet mūdū supbū q quantomagis in mūdū regno exaltatur tantomagis in suo corde eleuat. et quātū in altū ascendit tantū in cure aie adinstar leprosi intumescit. iuxta illud Bern. sup missus est. videas plerosq d ignobilibz nobiles. de paupibz diuites factos subito intumescere pūstine obliuisci hūilitatis genusq suū erubescere et infirmos dedignari parentes. sed vere quan-

tum eleuantur per tumorem tantum magis pūcūtur ad profundum diuina iusticia exigente. Et est notādū sicut Dñas rex in sua lepra vsq ad finē vite sue pman sit. sic enī superbus in sua superbia vt communiter ad finem. i. vite perdurat. sicut testat Job. xv. Lunctis diebus supbit impius. ideo dicit Sapiens. Synagoge superborum non est sanitas Eccl. iij. Et possunt assignari aliq rationes. Prima q superbia est peccatū dyabolū ex q lucifer cecidit de supbia. vt supra. R. X. Et sic dyabolus in sua superbia eternaliter manebit fm illud Ps. Superbia eoz qui te oderunt ascendet semp. et sic enī superbi in sua superbia vt frequenter manebunt. Secunda ratio quia infirmitas ista non agnoscitur. ergo defacili non curatur. ideo dicit August. Nemo insanabilior eo qui sibi sanus videtur. Et Bern. Scio inquit egrum se non sentiente periculosius laborare. Quibus consonat beatus Jero. Difficiliter ad sanitatē venimus quia nos egrotare nescimus. Tercia ratio q superbi remedio nō inuāt immo deterior effici. sicut ppter de indeis qui ex predicatione chriſti deteriores sunt effecti. ideo dicit dñs Job. x. In iudicium in hunc mūdū veni ut qui nō viderent. i. humiles ceci videant. et qui viderent. i. supbi sapientes ceci fiant. Venit ergo iesus chriſtus in hunc mundum vt humiles illuminarentur et supbi sapientes excecarent. et hoc ē qd subdit in eodē capitulo. Si ceci essetis et vos cecos esse reputaretis nō haberetis peccatum. nunc vō dicitis. q video peccatū vestrum manet. quod figuratū est Math. xxvj. vbi petrus qui interpretatur agnoscens vel cognitus legat amputasse auriculā seruo principis sacerdotum. quia literatis multum affert cognitio predicationis vel obediētie. Quarta ratio quia dei pietas non ita recipit superbos sicut alios peccatores. sicut testat Gregorius. Celestis medicus egros nō recipit qz et de medicamēto deteriores fieri videt. Quinta ratio q superbia maxime distat ab humilitate q est ei pparia. sola aut humilitas ē via ad curationē. vnde sup illud Job. xxxj. Si letatum est in abscondito cor meū dicit glo. Supbia quanto longius ex humilitate tanto minus potest habere spes de curatione. he sunt rationes quare superbi quasi leprosi in sua lepra spūali interdum vsq ad finē vite pseuerāt. Et sicut Dñas sepultus fuit in agro regaliū sepulcroz et nō in sepulchris regū. sic nec illi qui pseuerāt in supbia vsq ad finē vite que est spūalis lepra locent in requie beatoz q cum chriſto regnant in eternū. Secunda lepra est in adustione et fit ex colera rubea corrupta in membris cū melancolia. et dicitur leonina a leone. et hec species causatur ab humore feruentissimo et malicioso. et iō more leonis omnia membra destruit et corrodit. vt dīc magister. ppteratū vbi supra. Hanc lepram patit tunc peccator spūaliter cum in iracundia vel in indignatione detrahit quis verbo pximo suo. Et figurata est per lepram Symonis Luce. viij. qui vidēs q beata peccatrix tangeret xpm: ait intra se. Dic si esset ppheta sciret vtiq que et qualis est mulier q tangit eū q peccatrix ē. Et sicut hec lepra realis fit ex sanguinis adustione. sic etiam hec spiritualis lepra scilicet ira causatur ex sanguinis accensione. quia fm phm. Ira est accensio sanguinis circa cor. Ideo sicut lepra iam dicta destruit totum corpus et corrodit. Ita ad literam iracundia destruit corpus humanum et occidit. quod probat Isidor? de summo bono. Ira inquit corpus occidit. mentem stringit. pximū offendit. omnēq salutē corporis abiicit et tetendit. cui concordat tullius in tusculan. qōm lib. iij. Ira veritatē tegit. iusticiam puerit atq omnē virtutē abiicit ipsamq aīam sic offendit. Quibz alludit Phila retus in trac. de na. mor. Infirmos quidē et languidos occidit ipa ira. iō ira pximo cōpat igni sic enī ignis oīa ligna sibi apposita accendit et consumit. Sic ira accendit corpus et illud manifeste transmutat et consumit.

idcirco homo iracundus est vere ille qui habet lineas domum q̄ q̄q̄ in vesp̄e diues est. in mane nihil h̄z. q̄ ignis abstulit sibi totū. vere diuitie sunt vtutes. Jux illud Greg. in Omel. fr̄es si diuites esse cupitis veras diuitias amate. Illas diuitias h̄z homo mitis et p̄tens in domo sua. s. scientia. Si aut̄ ira in mentem venerit omnes illas vtutes p̄sumit et amittit. Juxta illud Proverb. xix. Qui impatiens est sustinebit damnum. Jō dicit hieron. syrach Eccl. ij. De his q̄ p̄diderūt suā salutem. Scō iracundus homo p̄pat ap̄o. q̄ sicut aper currit ad gladium ex furore. Sic homo iracundus velut aper in gladium ire vel odij se impingit. gladius enī dyaboli est ira vel odium. Tercio iracundus p̄patur olle feruenti aut bullienti. Sicut enī olla bulliēs aqua p̄sumit et bulliēdo euaporat. sic mens feruēs ex iracundia cōsumit aquam gr̄az sp̄s sancti. et sic mens amissa gra ebullit stulticiam. Proverb. xv. Cor fatuor ebullit stulticiam. Quarto iracundus cōparat arrepicio. q̄ sic ille seipsum lacerat in dūm q̄ in aquam p̄cipitat et occidit. Sic homo iracundus seipsum lacerat et dies suos abbreviat. Jux illud Eccl. xxx. Zelus et iracundia minuit dies. Tercia lepra est in siti. q̄ leprosi vt fr̄q̄nter sitim patiunt. et hoc puenit ex humor adustione hanc leprā sp̄s aliter patiunt auari signati p̄ Bizei leprosum. De q̄ iij. Reg. v. Postq̄ sanauit Helzeus Naaman p̄ncipem syrie. ille obtulisset sibi munera q̄ Helzeus nō recepit cucurrit post eum Bizei fuit Helzei. quē euz vidisset Naaman p̄currentem ait. Recte ne sunt omnia. et ille ait recte et dixit. Dñs meus misit me dicens. mō venerunt ad me duo adolecentes de monte effraym de filiis p̄phaz da eis talētum argenti et vestes mutatorias duplices. ait Naaman. Meli⁹ est inq̄t vt accipias duo talēta et dedit ei q̄ ille accepit. et p̄ hoc fact⁹ est leprosus. q̄ dixit ei lepra Naaman adhibebit tibi. Mora. Bizei gerit figuram auarorū q̄ diligūt munera. p̄ q̄ adheret eis sp̄s aliter lepra. s. auaricie. Et sicut leprosus patit sitim. sic auarus h̄z sitim diuitiarū q̄ nō pōt impleri. p̄ certas cās. Prima anima q̄ est capax dei nullo alio impleri pōt p̄ter deum vt dixi sup̄ ex v. bis Inno. dñica. j. octa. ephie. l. d. Et sic q̄tūcūq̄ auarus cumulat tñ animam suam nō satiat. Jux illud Sap. xj. Non sufficit cor repleti vni⁹ hominis. Secunda q̄ cupiditas est q̄ ignis ardens q̄ nunq̄ dicit sufficit Proverb. xxx. Ignis vō non extinguit p̄ appositōes siccorū lignorū h̄z augēt vt dicit P̄b. ij. de anima. Ignis p̄ appositōes p̄bustibulum crescit in infinitū. Et ibidez. Ignis inq̄t augmētat in infinitum. Sic cupiditas nō extinguit ex appositōe diuitiarū. h̄z augēt. Jō dicit p̄b. j. Politi. Desiderium diuitiarū tendit ad infinitū. Qui p̄sonat Doe. Crescit amor nimis q̄ntū pecunia crescit. Tercia causa ē. q̄ pecunia nō apponit vbi est sitis auari. sitis enī auari est in anima h̄z ipse ponit pecuniam in archa. Insanis ē auare q̄ pecuniam ponis in bursam vel in cistam nō est tibi saturitas h̄z sitis. ē saturari non poteris. q̄ pecunia res corporalis est. Anima aut̄ res sp̄ritualis. Res vō sp̄s aliter corporali non pōt impleri nec cōduerſo. Verbigratia. Sicut archa non pōt impleri sapia sic nec anima pecunia. Quarta lepra est in pondere. q̄ vt p̄munt leprosi sunt ponderosi et q̄nes. et hanc lepram patiunt accidiosi q̄ sunt q̄nes ad bñ opandum. Et figurat̄ hec lepra Exo. iij. vbi legit q̄ dñs dixit ad Moysen. Mitte manū tuam in sinum tuū quā cum misisset in sinū p̄tulit eam leprosam ad instar niuis. Et itez dñs. retrahē manum in sinum tuū. retrahit et p̄tulit itez. et erat similis carni relique. Ille mittit manū suam in sinum q̄ deterior efficit. q̄ p̄tinet ad vicium remissionis. Si enī incipit aliqd op⁹ p̄mo die aliquantulum strenue opat. secundo die min⁹. tercio itez minus. ad vltimū nihil. sic incurrit sp̄s aliter leprā accidie. Et tali dñ Eccl. xxij. filia fatua in minoratōe fiat. filia

fatua est anima sale sapientie nō condita que semp de crescendo p̄cedit. remissi⁹ enī quotidie aliqd amittit id paup̄ efficit Proverb. x. Egēstatem opat man⁹ remissa. man⁹ aut̄ fortium diuitias parant. Et Proverb. xxij. Man⁹ fortium dñabit. que aut̄ remissa est tribuit. Fuit et. Contra vō vita iustorū p̄cedit crescendo. Jux illud Proverb. iij. Iustorū semita q̄si lux splēdēns p̄cedit. et vsq̄ ad p̄fectum diē. Proverb. xxi. Cogitatōes robusti sp̄s in abundantia. De hoc tale inueni exemplū. Milites tres sibi mutuo felicitatem p̄miserāt vt in q̄nq̄ necessitate essent se nō desererēt in bellis et in torneamentis erant strenui. et ad omnia mundi facta p̄ni. Contigit cum q̄dam die transissent siluam omnes in silentio transierunt. et cum essent ex siluam dixit senior. Miror quō sic obmutuim⁹ in transitu silue. et dixit cām silentij esse hanc. q̄ vidēs amenitatem silue memor fuit amenitatis celestis quam etiam cām ceteri p̄fessi sunt. Quib⁹ senior dixit. Credo sine cā hoc factū nō fuisse. S; nutu dei vt sicut becten⁹ mōdo. ita nunc deo fuim⁹. q̄ p̄ opē siluo vt claustrum ingrediamur. et eandem fidelitatem in dñō habeam⁹. q̄d et factum est et laudabilē et strenue p̄ aliqd t̄pus ibi vixerūt. tandem duo minores ceperūt repescere. et hoc inuicem p̄fessi sunt. et p̄solatōz inuicem quesierunt. venerūt ad tertium de statu suo querēs. inuenerūt deo eum fuentem bilant et deuote videns aut̄ vultus eorū tristes dicens. Ecce ex multo odio et tedio estis tristes et segnes et pigri mihi aut̄ totum t̄pus breue videt q̄ semp occupor studijs. Illis aut̄ mirantibus quib⁹ studijs vel occupatōib⁹ tempus expēderet cum sicut ipsi illiterat⁹ cēt dixit tres lr̄as tñ inuenio q̄s docuit me m̄gr me⁹ in ingressu meo q̄s legēs quotidie nullo tedio afficior. h̄z p̄ desiderio legendi deficit mihi tempus. vna scriptura vel lra in nigro colore que significat peccata mea q̄ denigrauerūt animam meam et falsitatem et instabilitatem mūdi. p̄petuitatēq̄ inferni et hanc ego lego a mane vsq̄ ad missā. Secda lra aut̄ scriptura est in colore rubeo q̄ significat passionē saluatoris n̄ri qui multa p̄ nobis sustinuit hanc lego a missa vsq̄ ad nonam q̄ sp̄s emisit. Tercia lra aut̄ scriptura ē in aureis lr̄is. et hec est amenitas et multiplicitas gaudij celestis. et hanc lego vsq̄ ad p̄pletorium. et sic expono t̄ps meum sine tedio. quo audito ceteri multum accensi de cetero. et ipsi p̄fecerūt. Sic etiam exemplo illius militis dñt et ipsi laici q̄ als nesciunt scripturas legere et relegere has tres lr̄as. Et p̄mo lr̄am nigram vt vicē cōst. deret homo q̄niger et turpis ante deum fact⁹ est p̄ peccatum. Jux illud Treno. iij. Denigrata est facies eorū sup̄ carbonēs et nō sunt cogniti in plateis. et non solum denigrat p̄ctm coram deo h̄z etiam aliqui coram homib⁹. Sic factū est cuidam militi. de quo refert Apian⁹. lviij. c. Qui de latere mulier⁹ et p̄ugis surgens in tempie notis p̄pleta cum aliena flagitiosa domum luna lucente rediebat. Qui faciem p̄ fenestram vxor ei⁹ p̄templata clamauit hominē. ad cui⁹ clamorem ancille dom⁹ et famuli p̄currentes ad p̄tuitum dñi parit clamauerūt q̄si a p̄spectu demōis deturpati q̄d vt miles vidit animaduerit faciem suam a p̄pria forma recessisse. et diuino iudicio fin vilitatem peccati p̄fusione ignominiam induisse. mane p̄perauit aduersus eccliam vt p̄fessus p̄p̄riam formā meret recipe. cui cum vacce et pecudes ad pascua longius obuiaret mox viros dederūt mugit⁹. et fugerūt idem pastores obuii q̄z fecerunt. Sacerdos aut̄ in ostio ecclie residēs dicens horas mox vt illum vidit signauit se intrans eccliam. et ostium post se clausit. tñ ille p̄sternens se an fores ecclie dixit. Miserere p̄fante miserere miserrimo p̄ctōi non sum ille q̄ videor h̄z hoc mihi peccatis exigentib⁹ accidit vt in meluata quasi demonis facies videat. cui sacerdos clauso inq̄t ostio dicas q̄d vis. et sic de te quicqd voluerit de expectabo nec morā vbi miles euz nimia p̄ritōe et lacrimis

Exempl

Exempl

Dominica

pfessus est. larualis illa pfusio detrusa est. et apriam faciem cum sua integritate recepit et dicit auctor. **V**idim? plures ex his qui militem optime cognouerunt. qui nobis ista de illo testantissime narrauerunt. **S**ecundo dicit homo laycalis legere in scriptura aut lra rubea. vitz recordando passionem xpi. vt sup dixi dnica. iij. in aduentu fimo ne. ij. B. D. Quia talis recordatio passionis xpi. plus valet eis qui frequens ieiunium vel vgar percussio. aut psalterij decantatio. qz qdam dicunt et ascribit hoc Alberto magno qz dixit. Simpler recordatio seu meditatio passionis xpi. plus valet. qz si integz annum ieiunaret qz in pane et aqua. vel si quotidie vgis aut flagellis vsqz ad effusionem sanguinis cederet. vel si quotidie legeret vnum psalteriu. et ro pot esse bec. qz ieiunium aut talis percussio. vel oio psalterij. fit aliqui cum tedio et sine delectatõe. Recordatõ aut passionis xpi quam ex maximo amore sustinuit. nunq pot cordialit meorari aut fieri. sine ingenti charitate. Et bec qdem charitas facit memoriam xpi passionis adeo piosam. Quia dicit Aug. de laude. c. attendite. Quanta est charitas q si desit frustra habent cetera. si aut assit habent omnia. vel in his vel in alijs. **T**ercio dicit layci legere in scriptura aut lra aurea. vt vitz memorent gaudia celi. de qbz dixi sufficient sup dnica. ij. in aduentu. fimo. j. B. D. Et do minica. iij. in aduentu. fimo. ij. B. B. L. Et dnica. j. octauam natiuitatis xpi. R. D. Et in pñti fimo pñmo pñcipali. M. D. Quanta lepra est in pinguedine. et significat gulam que est spūalis lepra anime. et significat est p lepram. s. qtuor viroz q erant extra portas ciuitatum. ab alijs segregati. vtz. iij. Reg. vij. Et bene gula significat p lepram. Pñmo sicut lepra hominem deturpat. sic et gula animam. que est imago trinitatis beate deturpat. multum eam obscurando. Iux illud Hieron. Nihil adeo obuiat intelligenti. vt pñessatõ et ebrietas. Secundo sicut lepra ab hominibz elongat. sic gula a deo elongat ad qd pertinet qd dñi in ps. xxxj. In chamo et freno maxillas eoz pstringe q non approximant ad te. Dicit glo. Non approximantes ad deum sunt homines cibo et potu se replentes quibz optat David maxillas pstringi et pñus victualia dari vt sic saltem cogatur ad deum pñmare sicut accipit famelicus ad dñm suum. Tercio sicut lepra a ciuitatibz excludit sic gula a supna dei ciuitate. Sic testat Aplos. j. Act. vj. Nolite errare frēs neqz ebrioli regnuz dei possidebūt. et hoc patet de dñite epulone q epulabat quotidie splēdide. et sepultus est in inferno. Lu. xvj. Ibiqz p delicatis ferculis comedunt bufones et serpentes. sicut patet in exemplo. **Q**uidam miles delicat⁹ moriens. post mortem nocte qdam pulsauit ad ostium dicens q dñs eēt possessionum. et dixit nomē suum rogans vt intronitteret. et puer vidit eum p fenestraz et dixit. certe dñs meus mortuus est nec vos intronittaz. Cūqz pulsaret p fenestrad. nouissime ait defer pisces istos filio meo qbz velcor ego ad portam illaz suspendo. mane exētes inuenerūt in quodam ligamine multitudinem bufonuz et serpentum. Sexta lepra est in putredine. Dicit enī mgt. aprietatum vbi sup. Quia lepra nascit de quatuor humoribz putrefactis tantū incensibz et corruptis. et in calorem magnum pmutatis. putrefactio enī humorum quibz admisceet melācolia. ppter frigiditatem et siccitatem putrefactioez repugnantem non pot ppleri in vasis siue venis quoadulqz incorporet et moram faciet in membris in quibz pplet putrefactio. et sequit lepra. si enī inuenis putrefeceret et potius febrem q lepram generaret. Hanc lepram patiunt spūaliter inuidi. et significat p leprā manie sororis moysi. De qua legit Gen. xij. que ex inuidia detrahebat ipsi. Moysi et Aaron ambuens dñm dicens. Nū p Moysen solum locut⁹ est dñs. nōne nobis similis locut⁹ est. et ppter hoc percussit eaz dom⁹ lepra. et septem diebz mansit extra castra. et bene p

hanc lepram significat inuidia. quia sicut lepra facit putrescere corpus. sic inuidia animas cum corpe prouert. xiiij. Putredo ossium inuidia. Vbi p ossa intelligunt anime que sunt ppetue. et sicut bec lepra defacili nō curat. sic nec inuidia. Sicut pbat Aprian⁹ sup Gall. v. loquens de zelo inuidie dicit. Zelus iste modum nō bz ingiter pmanens sine fine cum alia finant scelera. qñtum enī ille cui inuidet successu meliori. pferat tanto inuidus in maius incendium liuoris ignei ardescit nec mirum si vix curat vicium illud cū sit peccatum in spū sanctum. et cum sit sicut ignis grecus qui non facile extinguit. Inuidia enī est quasi rubigo ferro adherens q nō defacili recedit. Ideo dicit Basil⁹ in exameron. Si cur rubigo ferrum. sic inuidia animam in qua nascitur corrumpit. ppter quod pñit Sap. Prouerb. xxv. Aufer rubiginem de argento. i. inuidiam de anima. Inuidia etiam ideo nō est curabilis de facili. qz est pctm dyaboli. Iux illud Sap. ij. Inuidia dyaboli mors intrauit in orbem terraz. ideo enī ipse parentes nostros seducebat. qz eis inuidebat regnum celoz qd ipse pdiderat. et ppter hanc causam adhuc homines impugnant vt secum damnet. Ideo legit. Demon quidam cum bo. A. minem a se obfessum horribiliter torqueret et diuersis p os eius garriendo diuersa rīderet. dictum est ei a quodam circūstantium dic dyabole si posses ad gloriam in qua fuisti redire qd velles. ppter hoc laboris sustinere. Rīdit ille. Si hoc esset in meo arbitrio mallet cum vna anima a me decepta descēdere ad infernum qz redire ad celum. mirantibz cur ita diceret. Ite rīdit qd de hoc miramini tanta est malicia mea et ita obstinat⁹ sum in illa vt non possum aliquid boni velle. Sz dices. cum dyabolus ex multitudine damnādoz scit penas augmentari suas. Quia dicit Aug. de pñdōibz. ij. q. j. Multi. Non gaudeant q plures inueniunt et eis similes. nam non ppter ea minus ardebant qz cum multis ardebunt. quare ergo dyabolus vult potius hominem decipere et secum damnare. et sic penas suas ex hoc augmentare. Rūde q hoc facit ex pura supbia et inuidia. Quia dicit doctor Bonauetura in scripto sup. ij. sniaz. di. j. Mens dyaboli que est pñcipalit in his duobus vicijs. s. supbia et inuidia obfessa. videns homines in statu in quo poterat cadere sub dyabolica potestate et in quo poterat ascendere ad eternaz felicitatem a qua ipse ceciderat ex supbia mort⁹ est. et ex inuidia ad ipsum tentandum. Ex supbia nanqz vt eum sibi sbiceret. Ex inuidia vō vt ipm a supna felicitate impediret. Et sbidit. Estimo enī q si non potuisset dominari sup hominem adhuc studuisset ipm a paradisi gaudijs impedire. Nec ille. Et sic patet q ex inuidia pcurat hominis malum quīs sibi sciat magnuz exinde venire damnu. Sicut adhuc qdaz sunt dyabolici homines dyaboli vicio obfessi q ad instar dyaboli poti⁹ eligunt sibi malum q vt viderent pñm sui bonum. Sicut pbat in hoc exemplo. **E**rat qdam inuidus et quidaz auar⁹. in quorum optatione qdam potens posuit vt ab eo quicqd vellent peteret hoc tñ pacto vt qd peteret pñm vltim⁹ duplum acciperet. Auar⁹ igit plus cupiebat nolebat pñmo petere qd attendēs non potuit sustinere inuidus. Cūqz differret vterqz petere inuidus liuore stimulat⁹. pñmo petijt vt pñmo sibi vn⁹ oculus erueret vt duo eruerent auaro. et factū est. qz duplum ex pacto recipe debuit. Septimo lepra est anhelit⁹ fetore. hñt enī leprosi anhelitū fetiduz. ppter qd frequēti ex collatõe cū leprosis sbitur lepra vt dicūt naturales. Hanc lepram spūalit luxuriosi patiunt. qz sicut lepra fetet. sic bec lepra spūalis fetet coram deo et angelis suis. Sicut legit in vitas. pa. de angelo q obturauit nares ad pñspectum cuiusdā luxuriosi. nec mir⁹. qz luxuria compat stercon. Iob. ij. Putruerūt inuenta in stercore suo. qd exponit Greg. Fumenta in stercore suo putrescere est in fetore luxurie

vitam finire. Ideo dixit ps. Disperierunt in endor: facti sunt vt stercus terre. Endor interpretat fons generationis. et est illa ps que opi carnali et generationi deseruit. **Q**uare luxuria est fetida prout in exemplo qd legit in vitaspa. **Q**uidam sanctus vir infantulus in silua natus erat q cum ad annos pubertatis deuenisset valde a spu fornicationis verabatur. et volens ad seculum redire multum doluit vir sanctus et p duos annos in illa tentatione blandis exhortationibus cum retinuit. ad vltimum dixit adolescens q nullo modo posset tentatione sustinere. Cui vir sanctus. Vade ergo et duc uxorem. qz et in matrimonio potes saluari. vnum tñ de gra peto. qz anteq ad seculum redeas vt pus ad fontem q est in silua accedas et ibi. xl. dies ieiunet rogans dñm vt tibi uxorem bonam dignet largiri. qz hoc est magnum donu dei. Quia scribit Eccl. xxvj. Pulieris bone beat vir. accipe g de pane qntum vis. Acq̃euit ergo iuuenis et. xx. dies ibi ieiunans in oratione p̃m̃sit. cum igit oraret sensit maximum fetorem q cum p spaciu duarum horarum excreuisset tandem vix valens tolerare. Et ecce qdaz mulier turpissima oculis lippa ac etiam scabiosa tota ex q fetor ille pcessit apparuit iuueni dicens. Vbi es amice p multum tempus te quesui. multum te diligo. super omnes te appeto. Quesiuit iuuenis qd vis tu turpissima ac etiam fetidissima et intolerabili feditate induta. Inq̃t illa. te volo. te cupio. p te veni huc. multum te q siui volo q dormire debeas mecum. Tunc iuuenis in eius faciem cepit spueri dicens. Absit a me vt talem habeam amicam tam sordidam atqz turpem. Et rursus inq̃t. Quis es tu. vnde venis. aut quomodo vocaris. R̃dit illa. ego sum p̃ctm luxurie. iam sunt duo anni q cepi te querere et hoc p̃mo qñ tentatōem carnis sensisti. Et ille si sciuisset q p̃ctm luxurie ita fetidum esset ac etiam tam abominabile nunq ad mundum verti voluisset amodo fuabo deo ṽginitatem. et reuersus ad sanctum vix h̃m̃i sibi narratur visionem. R̃dit vir sanctus. si vis ad. xl. dies expectasses maiora tibi reuelata fuissent. et iuuenis deo fuis in ṽginitate p̃durauit. Hoc exemplum posui etiam sup̃ sub breuitate dñica. j. in aduētū fmo. j. A. B. Et in eodem vide penam luxuriosorum. A. B. Et dñica. j. post ep̃hie fmo. iij. M. R. reliqua ṽo hic dimissa. vide. j. dñica. xiiij. post festum benedicte et indiuidue trinitatis ql̃ter vicz sp̃ua les leprosi debeant penitere.

Domnica quarta post epiphanie. Sermo.

Nemini quicquā debeat

Nisi vt inuicem diligatis. Qui enī diligit primum leges adimpleuit. Ad Roma. xij. c. Reges terreni et p̃ncipes alijqz domini sui q diligunt pplm suum p̃sueuerunt leges p̃dere p republica in q bus p̃cipiunt honesta et inibent inhonesta. et has qui dam leges nō solum p̃mulgant ore. p̃prio. s̃ etiaz publice dicunt p̃p̃ones suos et omnibz faciant manifestas vt nec aliquis ab impletione earz excuset. ad quod pbandum refert Iustinus et Tergus pompeyus li. iij. de Lyguro p̃ncipe q leges lacedemonis p̃didit p̃cipiens honesta. et inibens inhonesta. Prima lege populum ad obsequium p̃ncipum et p̃ncipes ad iusticias impiorum in format. Secunda lege p̃symoniam omnibz suis opatione qm̃cūqz iussit exerceri ne ocio homines turpescerent. Tercia lege cui singula nō pecunia s̃ compensio ne mercium precepit. Quarta lege auri et argenti vsum velut omnium scelerum materiam sustulit. Quinta lege administrationem reipublice p ordinem diuisit regibz potestatem belloz magistratibz iudiciis. senatui custodiam legum. Sexta lege fundos omnes inter cunctos equaliter diuisit. vt equo patrimonio nemine alijs vi-

derent potentiorum. Septima lege p̃uiri omnes publice iussit ne alicui diuitie vel luxurie in occulto essent. Octaua lege iuuenibz non ampli q vnaveste vt toto anno p̃m̃sit. Nonā lege puberes non in for̃ s̃ in agz iussit deduci. vt p̃mos annos in bonoz labore nō luxuria. vel ludis exercerent. Decima lege statuit ṽgines sine dote nubere. Undecima iussit vt uxores non causa pecunie eligerent. Duodecima lege maximum honore statuit senibz exhiberi. Et certe si he leges adhuc in ciuitatibz tenerent omnia bene starent. Sp̃ualiter xpc rex celoz diligit et ab eterno dilexit geñ humanum. Sicut dicit p. p̃ham. In charitate perpetua dilexi te ideo attraxi te miserans tui Iere. xxj. Idcirco ab initio condidit legem generi humano. Sicut de hoc dixi sup̃ dñica j. natiuitatez xpi. k. f. In p̃ncipio enī dedit legem nature. et hec fuit. Quod tibi vis fieri alteri fac. et qd tibi vis fieri alteri non feceris Thob. iij. Post q aut lex naturalis erat obfusata dedit dñs legem scripture. De q habet in qnqz li. Moysi q fuit p̃mulgator eiusdem. Id dicit Apl's ad Roma. v. Lex s̃bintrauit Elo. post obfuscatōz legis naturalis et tandem idem. rex xpc ore p̃prio p̃didit legem charitatis cum dixit Job. xij. Mandatum nouum do vobis vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. vt et vos diligatis inuicem. Et hanc legem nō solum ore suo p̃didit seu dedit. s̃ p̃p̃conem sanctū apostolum Paulum p̃mulgauit q dicit in ṽbo p̃eassumpto. Memini quicqz debeatis nisi inuicem diligat. In quo qdem ṽbo nos ad duo breuit exhortat. s̃.

Ad solutōz debitorum ibi nemi q̃qz debeat. Ad dilectōz primorum. ibi nisi vt inuicē diligat. Circa p̃mum est notandū. Sicut dilectus pater instruit filios suos illud quod sentit eis p̃ficiū. et honestum. Ita bea. Pau. filios suos sp̃uales docet vt debitum suum primis soluant. qz hoc videt eis valde p̃ficiū et honestum. Vnde debitum tpale habet in duplici deferentia. Aliquod est circa res p̃rimi. Aliquod circa personam eius. Si circa res hoc dupliciter. Vel p violentiam. aut iniq̃tatem. Si p violentiam aut manifestas aut occultas. Per violentiam manifestam p̃mo sunt debitorum mali dñi fressores spoliatores vel exactiones ultra stipendia statuta paupes et certe tales dñi sunt p̃ditores. Et ponit exemplum in li. iij. viciorum Saul. Si aliqz passifamilias filium suū transiit ad aliquam viam periculosaū bone fidei alicui p̃mendaret. et certam pecuniam p̃ hoc assignaret. s̃ ille filio ei aliqd ultra summa auferret p̃ditore esset et posset ei dicere passifamilias. ego p̃mendaueram filium meū bone fidei illi et ipse spoliavit eum. Sp̃ualiter passifamilias est xpc deus q filios suos p̃culosam viam huius mundi vult transire ad celestē patriam. in q qdeni via multi sunt latrūculi dyaboli iter ipsoz obidentes. vt dicit Greg. in ome. Id p̃mendauit eos potētibz sp̃ualibz et secularibz huius mundi dicens. Cui qz potenti vt curam vniuscuiusqz beat sibi cōmissi. iij. Reg. ij. Custodi vix q si lapsus fuerit erit anima tua p̃ anima ip̃i et nō solum ip̃os eis custodiēdos p̃mendauit s̃ etiam ipsis circa hoc lūmā reddituū iustoz eis assignauit dicens eis p̃ctm suū famulum Jobem Lu. iij. Memine p̃cutatis neqz calūniam faciat. s̃ p̃tenti esto te stipendijs ṽis. et hec stipēdia eis de iure p̃stituta aut imposita dñt subditi sine dolor et fraude integrit̃ soluere. et si de hoc s̃traxerit mortalit̃ peccat vt dicunt doctores. Et dicit Inno. iij. Licet ignoret cū census. si tñ certum sit ip̃m ab antiquo debē solui reddi d̃z vt et de p̃sue. c. q̃nto. s̃ hoc multoties p̃tingit q dñi taz sp̃uales q tpales vltra summa sibi p̃stitutam a paupibz suis auferunt. Subdit Inno. dicens. Si nō esset subdit me et malū ei inferrem aut spoliare tunc bene scio q peccarem s̃ ex q subdito meo hoc facio nō credo me peccare. audi tu dñe dñatō tua hoc mō dyabolica est. qd sic p̃bo. Dyabolus enī talis est dñs q bis quos sibi subdit loco retributōl